

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 26. června 2012 stížnost odsouzeného [jméno] [jméno] proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 2. 2012, č.j. 16T 48/2008 - 1307 a rozhodl

takto:

Stížnost se podle § 148 odst. 1 písm.b) tr.ř. per analogiam zamítá.

Odůvodnění:

Napadeným usnesením Krajský soud v Českých Budějovicích podle § 151 odst. 3, odst. 6 tr.ř. stanovil odměnu a náhradu hotových výdajů zvoleného obhájce JUDr. [jméno] [příjmení] celkově částkou 39.316,40 Kč, přičemž co do zbytku ve výši 81.518,90 Kč návrh obhájce zamítl. Krajský soud v tomto usnesení vysvětlil důvody, proč stanovil výši odměny hotových výdajů obhájce za období od podání žádosti odsouzeným [jméno] [jméno] o bezplatnou obhajobu až počínaje od tohoto data a nikoli za celou dobu, po kterou vykonával obhájce jeho obhajobu po jejím převzetí na plnou moc od 7.12.2007. Zároveň podrobně rozvedl výši a počet jednotlivých přiznaných úkonů právní pomoci a odkázal v této souvislosti na příslušná ustanovení advokátního tarifu.

Proti tomuto usnesení podal odsouzený [jméno] [jméno] dne 16.4.2012 stížnost, kterou písemně vypracoval obhájce JUDr. [jméno] [příjmení]. V této stížnosti namítl, že nesouhlasí se snížením výše odměny za jeden úkon právní služby, jak ji stanovil krajský soud a zejména s tím, že odsouzenému nepřiznal náhradu za bezplatnou obhajobu za celou dobu trestního stíhání, po kterou byla obhajoba vykonávána. Proto navrhl, aby stížnostní soud napadené usnesení zrušil a procesnímu soudu uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Z podnětu podané stížnosti Vrchní soud v Praze podle § 147 odst. 1 tr.ř. přezkoumal správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

V posuzované věci nastala podáním stížnosti ze dne 16.4.2012 poněkud nestandardní situace, neboť tuto stížnost, jak z jejího textu i obsahu opakovaně zcela výslovně vyplývá, písemně vyhotovil obhájce JUDr. [jméno] [příjmení] a podal ji za odsouzeného [jméno] [jméno] v jeho zastoupení. Přitom se jedná o situaci, kdy je rozhodováno procesním soudem ve stádiu vykonávacího řízení o nároku obhájce podle § 151 odst. 3, odst. 6 tr.ř., kdy podle § 41 odst. 5 tr.ř. zaniklo zmocnění zvoleného obhájce k zastupování odsouzeného [jméno] [jméno] okamžikem skončení trestního stíhání. To se nepochybně stalo, neboť odsuzující rozsudek ze dne 6.12.2011 sp.zn. 16T 48/2008 v této trestní věci nabyt právní moci dne 26.1.2012. Po tomto datu byl obhájce oprávněn podat za obžalovaného pouze dovolání, žádost o milost a žádost o odklad výkonu trestu. V případě posuzované stížnosti se však ani o jedno z výše uvedených podání nejedná. Navíc k dotazu vrchního soudu obhájce JUDr. [jméno] [příjmení] dne 15.6.2012 písemně sdělil, že ve stádiu vykonávacího řízení odsouzeného [jméno] [jméno] zastupuje a přiložil novou plnou moc datovanou dnem 15.6.2012. Z toho je nutno vyvodit, že v době od 26.1.2012 do 15.6.2012 tedy odsouzeného ve vykonávacím řízení nezastupoval. Navíc je z data nyní předložené nové plné moci zřejmé, že k jejímu podpisu došlo v souvislosti s výzvou vrchního soudu, která byla obhájci zaslána dne 13.6.2012.

Vrchní soud se současně zabýval otázkou, zda podaná stížnost ve smyslu § 59 odst. 1, odst. 4 tr.ř. může být posuzována v některém směru odchylně od jejího znění, neboť každé podání v trestním řízení je třeba posuzovat podle svého obsahu, i kdyby bylo nesprávně označeno. Taková situace však v posuzované věci nenastala, neboť stížnost nebyla nesprávně označena, je z ní patrné, jaké

rozhodnutí napadá a kdo ji činí. Navíc stížnost vyhotovil advokát, nikoliv laik, jedná se tedy o osobu práva znalou, na kterou lze důvodně klást vyšší nároky při zpracování podání adresovaného soudu, než na jiné osoby, které se účastní trestního řízení a nemají právnické vzdělání. Proto také vrchní soud nedospěl k závěru, že by z tohoto úhlu pohledu bylo možno podanou stížnost hodnotit jinak, než jak to odpovídá jejímu skutečnému obsahu a ostatním formálním náležitostem, které z jejího textu zcela nepochybně vyplývají.

Dále vrchní soud zároveň posuzoval otázku, zda odsouzený [jméno] [jméno] je osobou, které se usnesení přímo dotýká ve smyslu § 142 odst. 1 tr.ř. a která by byla z tohoto důvodu oprávněna proti němu podat opravný prostředek. V této konkrétní věci přitom dospěl k závěru, že odsouzený takovou osobou je, neboť mu sice v předchozím stádiu řízení bylo přiznáno právo na bezplatnou obhajobu, stalo se tak však již před dlouhou dobou dne 13.10.2009, bezplatná obhajoba mu nebyla přiznána za celou dobu, od kdy předal své zastoupení na plnou moc obhájci JUDr. [jméno] [příjmení] a zejména – od rozhodnutí o přiznání bezplatné obhajoby uplynula již natolik dlouhá doba více než dvou roků, aniž by znovu o této otázce soud rozhodl, že není zcela zřejmé, zda nárok na bezplatnou obhajobu bude odsouzenému [jméno] [jméno] přiznán beze změny na celou zbývající dobu trestního řízení. Jde totiž o odlišnou situaci od případů, kdy obvykle je až v rámci vykonávacího řízení rozhodováno v souvislosti s vydáním usnesení o povinnosti k náhradě nákladů trestního řízení podle § 152 odst. 1 písm. b) tr.ř. o tom, zda odsouzený bude povinen nahradit sátu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci státem nebo zda má nárok na obhajobu bezplatnou. V trestní věci odsouzeného [jméno] [jméno] totiž není zcela vyloučeno, že se od doby, kdy procesní soud rozhodl o přiznání nároku na bezplatnou obhajobu, mohla majetková situace na straně odsouzeného změnit (např. i z důvodu dědění a pod). Samo zmíněné rozhodnutí o přiznání bezplatné obhajoby z 13.10.2009 nezakládá pro budoucnost trvalý nezměnitelný stav. Dalším trváním nebo případnou změnou podmínek pro přiznání bezplatné obhajoby se bude muset procesní soud v budoucnu ještě zabývat (neboť tak neučinil v souvislosti s napadeným usnesením) a rozhodnout, zda nárok na bezplatnou obhajobu odsouzenému trval až do doby skončení trestního řízení.

Přes takto vyslovený závěr o tom, že v této konkrétní posuzované věci s ohledem na její specifika je odsouzený osobou, která je oprávněna podat opravný prostředek proti napadenému usnesení, dospěl vrchní soud k závěru, že přezkoumávanou stížnost ze dne 16.4.2012 nelze posoudit jako včasné podanou stížnost, kterou by platně podal odsouzený [jméno] [jméno] prostřednictvím svého obhájce proti napadenému usnesení. Odsouzený totiž prokazatelně v době podání zmíněné stížnosti dne 16.4.2012 (a to již od 26.1.2012) nebyl obhájcem JUDr. [jméno] [příjmení] zastupován. Navíc zájem odsouzeného na jedné straně a obhájce na straně druhé v řízení o stanovení výše odměny obhájce podle § 151 odst. 3 tr.ř., jsou zájmy navzájem protikladné, kolizní a nepřichází ani z tohoto úhlu pohledu v úvahu, aby odsouzený byl při rozhodování soudu o této otázce zastoupen původním obhájcem z této trestní věci, o jehož výši odměny se rozhoduje. Odsouzený má v takovém případě samostatné stížnostní právo (napadené usnesení mu ovšem procesní soud ani nedoručil, toto napravil až nyní vrchní soud, odsouzený však stížnost proti němu ani nyní řádně nepodal), stejně jako má takové samostatné stížnostní právo sám obhájce.

Současně ovšem podanou stížnost nelze posoudit jako stížnost podanou přímo obhájcem JUDr. [jméno] [příjmení]. Ten ji sice písemně vyhotovil, avšak z jejího textu opakovaně zcela nepochybně vyplývá, že ji podal v zastoupení odsouzeného [jméno] [jméno], nikoli sám jako obhájce činný v této trestní věci, takže ji zcela zřejmě koncipoval jako stížnost odsouzeného [jméno] [jméno]. [příjmení] obsah stížnosti a její procesní záměr nevzbuzuje žádné pochybnosti, a proto ji nelze dle § 59 odst. 1 tr.ř. posoudit jakkoli odlišně od jejího písemného znění. Zároveň ani znění ustanovení § 59 odst. 1, odst. 4 tr.ř. neumožňuje posoudit stížnost jako stížnost včasné podanou přímo obhájcem. Tomu bylo napadené usnesení doručeno dne 13.4.2012 a zákonná třídenní lhůta k podání stížnosti mu tak marně uplynula dnem 16.4.2012, aniž by sám proti němu podal stížnost. Z obsahu podání je zcela nepochybně patrné, že se jedná o opravný prostředek proti usnesení

Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10.2.2012, č.j. 16 T 48/2008 – 1307 a že jej činí odsouzený [jméno] [jméno] prostřednictvím obhájce [jméno] [příjmení] (viz § 59 odst. 4 poslední věta tr.ř.). Obhájce se tak při zpracování stížnosti dopustil pochybení, které však v jeho prospěch není odstranitelné postupem podle § 59 odst. 1, odst. 4 tr.ř.

Vrchní soud proto z výše uvedených důvodů posoudil podanou stížnost obdobně jako podanou neoprávněnou osobou a podle § 148 odst. 1 písm.b) tr.ř. per analogiam ji zamítl bez meritorního projednání věci, neboť stížnost ze dne 16.4.2012 nebyla platně podána odsouzeným [jméno] [jméno], když ten v této době nebyl platně zastupován obhájcem JUDr. [jméno] [příjmení].

Poučení:

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná.

Praha 26. června 2012

JUDr. Petr Píša
předsedkyně senátu